

اهمیت برگشت زود هنگام رحم و برقراری سیکل های تخمدانی در گاوهای شیری

(یافته های نوین علوم دامی و دامپزشکی @AnimVet)

در گاوهای شیری برقراری زود هنگام سیکل های تخمدانی موجب کاهش روزهای باز و افزایش بازده اقتصادی گله می شود. بلافاصله پس از زایش لایه ماهیچه ای رحم انقباضات تکرار شوند دارد که از جنبه های زیر دارای اهمیت است:

- خروج مایعات و ذرات جامد از رحم
 - ایجاد فشار بر رگ های رحمی و کاهش خون ریزی
 - کاهش اندازه رحم
- در حیواناتی که نوزاد بطور مستقیم و چندین نوبت از پستان مادر شیر می خورد، چندین نوبت ترشح اکسی توسین نیز اتفاق می افتد، اما در گاوهای شیری که روزانه ۳ نوبت شیردوشی می شوند به دلیل کاهش ترشح اکسی توسین برگشت رحم به کندی صورت می گیرد. هرچند انقباضات رحمی موجب بیرون راندن لوشیا می شود، اما رشد باکتریها در رحم تا مدتی ادامه می یابد. در صورتی که زایش همراه با جفت ماندگی، سخت زایی و یا تاخیر در خروج لوشیا (به دلیل انقباضات ضعیف رحمی) باشد، هجوم باکتری های بیشتر از ظرفیت فاگوسیتوزیس رحمی است و مشکلاتی برای گاوهای شیری ایجاد می شود که مهمترین آنها عبارتند از:
- طولانی شدن مدت برگشت رحم
 - طولانی شدن دوره پس از زایش تا شروع دوباره سیکل های جنسی (Puerperium)
 - تاخیر در آبستنی بعدی (افزایش روزهای باز)
- بررسی های نشان داده است که اینفیوژ کردن ترکیبات ضد باکتری به داخل رحم چندان کارساز نبوده و بهترین کار برقراری سیکل های تخمدانی و وادار کردن گاو به تخمک ریزی است. در حقیقت مهمترین اتفاق فیزیولوژیکی در مرحله پس از زایش، ریکاوری هیپوتالاموس و هیپوفیز از شرایط آبستنی قبلی و برقراری ترشح هورمون های FSH و LH است. همچنین باید امکان به سرژ رسیدن LH نیز فراهم شود. اولین فولیکول غالب تشکیل شده پس از زایش به یکی از سه سرنوشت زیر دچار می شود:
- تخمک ریزی می کند
 - آترزی شده و موج فولیکولی جدید برقرار می شود

- تبدیل به کیست تخمدانی می شود

بخوبی مشخص شده است که ترشح بموقع و کافی LH برای رسیدن به یکی از سه حالت گفته شده نقش اساسی دارد. بطوریکه کم بودن تعداد پالسهای LH و به سرژ نرسیدن آن عامل مهمی برای تشکیل سیکل های تخمدانی است. از آنجا که ترشح LH توسط GnRH کنترل می شود و هورمون های اندوکرینی متابولیکی نیز تاثیر زیادی بر ترشح GnRH دارند، توجه به سطح هورمون های انسولین، لپتین و IGF-1 در سرم خون گاوهای تازه زا اهمیت دارد. از سوی دیگر غلظت هورمون های متابولیکی به شرایط بالانس انرژی دام بستگی دارد. بررسی های نشان داده است که در شرایط بالانس منفی شدید انرژی، غلظت هورمون های متابولیکی (بویژه انسولین و IGF-1) کاهش یافته و ترشح GnRH کمتر می شود و حساسیت تخمدان ها به LH نیز کاهش می یابد. بدین ترتیب شانس ایجاد کسیت های تخمدانی و طولانی تر شدن روزهای باز بیشتر می شود.